

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6CdoPr/12/2024
Identifikačné číslo spisu:	1423207376
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1423207376.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: K. S. V. S., narodený X. S. XXXX, G. J. Y., H. X. XXX/X, zastúpený: JUDr. Peter Kubina, advokát spolupracujúci s Dentos Europe CS LLP, organizačná zložka, Bratislava, Bottova 2A, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00 151 866, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. 42Cpr/4/2023, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 25. januára 2024 sp. zn. 8CoPr/15/2023, takto

rozhodol:

I. Dovolenie o d m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Bratislava IV (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“, „mestský súd“) uznesením z 23. novembra 2023 č. k. 42Cpr/4/2023-75 zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobca, bez podania žaloby vo veci samej, domáha, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky z 27. októbra 2023 č. 430 (ďalej len „personálny rozkaz“) voči žalobcovi a poskytnúť žalovanému (správne má byť žalobcovi - poznámka dovolacieho súdu) časť pracovnej odmeny - pomernú časť služobného platu vo výške 4 039,00 eur mesačne v hrubom a príspevku na bývanie vo výške 182,00 eur mesačne v hrubom za každý deň trvania výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky z 27. októbra 2023 č. 430 voči žalobcovi od 27. októbra 2023 vrátane do dňa vykonateľnosti tohto uznesenia, spolu s úrokom z omeškania v sadzbe 9,25 % ročne z nezaplatenej sumy od 27. októbra 2023 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa vykonateľnosti uznesenia. Zároveň súd prvej inštancie nepriznal žalovanému náhradu trov konania.

2. Mestský súd dospel k záveru, že podanému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je možné vyhovieť, lebo navrhovaným neodkladným opatrením by zasiahol do kompetencie iného orgánu verejnej moci a bránil by vo výkone kompetencie iného orgánu, ako aj z dôvodu, že žalobca podľa jeho názoru neosvedčil potrebu bezodkladne upraviť pomery vzhľadom na skutočnosť, že v tomto prípade

existujú iné rovnako efektívne zákonné možnosti procesnej obrany žalobcu, (rozklad ako riadny opravný prostriedok proti personálnemu rozkazu vydanému ministrom a v prípade jeho neúspechu správna žaloba, ktorej môže byť na návrh žalobcu priznaný odkladný účinok), ktorými možno dosiahnuť rovnaké účinky, ktoré sa žalobca snaží dosiahnuť návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a taktiež s poukazom na povahu a osobitný charakter služobného pomeru príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, ako aj materiálnu nevykonateľnosť a neprípustnosť požadovaného neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti žalovanému poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny. Po právnej stránke návrh posúdil návrh podľa § 324 ods. 1 a 3, § 325 ods. 1 a 2, § 326 ods. 1 a 2, § 328, § 329 ods. 2, § 330 ods. 1 a 2, § 336 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v spojení s § 7 ods. 1 a ods. 8, § 2 písm. e), § 12 ods. 7 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej „zákon č. 54/2019 Z. z.“ aj „zákon o ochrane oznamovateľov“) a § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z. z.“) a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodný nie je. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, avšak keďže žalovanému, ktorý mal v tomto konaní plný úspech, žiadne trovy nevznikli a ani vzniknúť z povahy veci ku dňu vydania uznesenia nemohli, náhradu trov konania nepriznal.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu uznesením z 25. januára 2024 sp. zn. 8CoPr/15/2023 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie a žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd rozhodnutie odôvodnil tým, že základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie.

5. So zreteľom na podstatu, účel a zmysel inštitútu neodkladného opatrenia nie je pre rozhodnutie o návrhu na jeho nariadenie potrebné vykonávať dokazovanie, avšak splnenie predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia nemožno vyvodiť len zo samotných tvrdení žalobcu, a je potrebné tieto tvrdenia aspoň spoľahlivo osvedčiť, a to aspoň do tej miery, že možno dôvodne nadobudnúť presvedčenie o ich pravdivosti a hodnovernosti; keď pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda záujem na rýchlosti rozhodnutia nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

6. V preskúmvanej veci žalobca ako príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky, v stálej štátnej službe u žalovaného, bol personálnym rozkazom dočasne pozbavený výkonu štátnej služby od 27. októbra 2023 do právoplatného skončenia trestného konania. Tvrdil, že na vykonanie tohto úkonu žalovaného bol potrebný predchádzajúci súhlas Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti podľa § 7 ods. 1 zákona č. 54/2019 Z. z. z dôvodu, že Opatrením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry z 5. októbra 2023 č. VII/2 Gv 63/22/1000-61 mu bola poskytnutá ochrana oznamovateľa z dôvodu podania kvalifikovaného oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti. Neodkladným opatrením sa tak ako chránený oznamovateľ domáhal ochrany pred vykonávaním pracovnoprávneho úkonu žalovaným, ktorý považoval za neplatný v zmysle § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti č. 54/2019 Z. z. (ďalej aj „zákon č. 54/2019 Z. z.“). Po právnej stránke sa dovoľával ochrany podľa antidiskriminačného zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), (ďalej len „antidiskriminačný zákon“), a to s poukazom na § 2 ods. 1, ktorý zakazuje diskrimináciu z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti v spojení s ust. § 2a ods. 1 zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície č.

73/1998 Z. z. zakazujúceho diskrimináciu z uvedeného dôvodu vo vzťahu k príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky. Nárokov z porušenia zásady rovnakého zaobchádzania sa domáhal podľa § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona v spojení s § 2a ods. 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ktoré umožňuje policajtovi v prípade nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania domáhať sa upustenia od diskriminačného konania a nápravy protiprávneho stavu.

7. Návrh žalobcu je podľa odvolacieho súdu zo skutkového hľadiska založený na tvrdení, že pracovnoprávny úkon žalovaného vydaný voči nemu ako chránenému oznamovateľovi bez predchádzajúceho súhlasu Úradu na ochranu oznamovateľov (ďalej aj „Úrad“) je v rozpore s § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, teda predstavuje porušovanie ochrany oznamovateľa protispoločenskej činnosti, čím je s ním zaobchádzané v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania z dôvodu oznámenia závažnej protispoločenskej činnosti. Žalobca tak vyvodzuje porušenie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti a aj zo skutočnosti, že na vydanie personálneho rozkazu nebol žalovanému udelený predchádzajúci súhlas Úradu, a preto je ex lege neplatným podľa § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov.

8. Vzhľadom na to, že žalobca sa dovoľával porušenia zákona o ochrane oznamovateľov z dôvodu neudelenia predchádzajúceho súhlasu Úradu na vydanie personálneho rozkazu, s ktorým je spojená neplatnosť tohto pracovnoprávneho úkonu, ako i ochrany podľa antidiskriminačného zákona pred vydaním personálneho rozkazu z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti, podľa odvolacieho súdu, správne súd prvej inštancie postupoval, keď sa zaoberal opodstatnenosťou návrhu žalobcu z hľadiska porušenia zákona o ochrane oznamovateľov neudelením predchádzajúceho súhlasu Úradu (bod 30. odôvodnenia uznesenia mestského súdu) a posúdil tiež splnenie zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa antidiskriminačného zákona (bod 31.). Pokiaľ žalobca v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania poukazoval na opomenutie vyžiadania súhlasu pred vydaním personálneho rozkazu, odvolací súd bol názoru, že neudelenie súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov má za následok neplatnosť pracovnoprávneho úkonu podľa § 7 ods. 8 uvedeného zákona a nie porušenie zásady rovnakého zaobchádzania podľa antidiskriminačného zákona; pre neudelenie súhlasu Úradu nie je možné považovať personálny rozkaz za diskriminačné konanie.

9. Zamestnanec, ktorý urobil oznámenie o protispoločenskej činnosti na svojom pracovisku, sa môže domáhať ochrany prostredníctvom antidiskriminačného zákona, ktorý za dôvod diskriminácie považuje podanie oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. V antidiskriminačnom spore, v ktorom sa môže dotknutá osoba domáhať najmä upustenia od diskriminačného konania, nápravy protiprávneho stavu a primeraného zadostučinenia; je na žalobcovi najskôr preukázať, že na základe pravdepodobnosti skutočností možno usúdiť, že došlo k namietanému diskriminačnému konaniu a žalovaný musí; potom čo žalobca preukáže prima facie zásahu; poskytnúť objektívne zdôvodnenie namietaného rozdielného zaobchádzania. Navrhujúca strana, teda musí preukázať „na prvý pohľad“ prípad diskriminácie, teda, že s ňou bolo zaobchádzané rozdielne pre niektorý z diskriminačných dôvodov. Uvedená zásada je premietnutá do § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona, podľa ktorého žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Žalobcovi preto postačuje z hľadiska splnenia svojej povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, aby v žalobe uviedol skutočnosť, z ktorých možno na prvý pohľad (prima facie) dôvodne usudzovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, a ďalej je už na žalovanom, aby preukazoval v spore, že postupom namietaným žalobcom nedošlo z jeho strany k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania.

10. Podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) z 23. októbra 2019 č. 2019/1937 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie, (ďalej len „Smernica“) pre nahlasujúce osoby majú osobitný význam predbežné prostriedky nápravy až do ukončenia súdnych konaní, ktoré môžu byť zdĺhavé. Konkrétne by pre nahlasujúce osoby mali byť dostupné aj predbežné opatrenia, ako sú ustanovené vo vnútroštátnom práve, na zastavenie hrozieb, pokusov alebo pokračujúcich odvetných opatrení, ako je obťažovanie, alebo na zabránenie niektorým formám odvetných opatrení, ako je prepustenie, ktoré môže

byť ťažké zvrátiť po uplynutí dlhého obdobia, a ktoré môže jednotlivca finančne zruinovať, čo je perspektíva, ktorá môže vážne odradiť potenciálnych oznamovateľov (bod 96. Preambuly). Podľa čl. 21 bod 6. Smernice, osoby uvedené v čl. 4 musia mať podľa potreby prístup k nápravným opatreniam proti odvetným opatreniam vrátane predbežného opatrenia až do ukončenia súdneho konania, a to v súlade s vnútroštátnym právom. Článok 22 bod 1. Smernice stanovuje, že členské štáty v súlade s chartou zabezpečia, aby dotknuté osoby v plnej miere požívali právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces, ako aj prezumpciu neviny a právo na obhajobu vrátane práva na vypočutie a práva na prístup k spisu.

11. Z uvedených ustanovení Smernice vyplýva, že chránené osoby musia mať vnútroštátnym právom garantovaný prístup k právnym prostriedkom nápravy, ktoré im zabezpečia účinnú a rýchlu ochranu do ukončenia súdneho konania. Primeraný prostriedok nápravy by mohol mať formu opätovného nadobudnutia pozície, napríklad v prípade prepustenia, presunutia alebo preradenia na nižšiu pozíciu, alebo v prípade odopretia odbornej prípravy alebo povýšenia, alebo obnovenia zrušeného povolenia, licencie alebo zmluvy; náhrady za súčasné a budúce finančné straty, napríklad za ušlé minulé mzdy, ale aj za stratu budúcich príjmov, náklady spojené so zmenou povolania; a náhrady inej majetkovej ujmy, ako sú náklady na právne úkony a výdavky na lekárske ošetrovanie, a nemajetkovej ujmy, ako je bolesť a utrpenie. So zreteľom na uvedené možno konštatovať, že právnym prostriedkom takejto ochrany je vo vnútroštátnom právnom poriadku inštitút neodkladného opatrenia, ktorý je spôsobilý zabezpečiť okamžitú a účinnú náhradu alebo nápravu utrpenej ujmy.

12. V nadväznosti na vyššie uvedené možno v prejednávanej veci konštatovať, že žalobcovi ako príslušníkovi Policajného zboru Slovenskej republiky patrí ochrana podľa antidiskriminačného zákona s odkazom na § 2a ods. 1 a 3 zákona č. 73/1998 Z. z., ako aj ochrana podľa zákona o ochrane oznamovateľov s odkazom na § 2 písm. e) tohto zákona. Odvolací súd tak preskúmal správnosť záverov súdu prvej inštancie z hľadiska posúdenia podmienok pre vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia podľa antidiskriminačného zákona a podmienok podľa zákona o ochrane oznamovateľov.

13. Pokiaľ ide o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania pri vydaní personálneho rozkazu žalovaným, žalobca dôvodne v podanom odvolaní vytýkal súdu prvej inštancie, že sa jeho návrhom podľa antidiskriminačného zákona vecne nezaoberal.

14. S poukazom na § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona, odvolací súd zhodne so žalobcom dospel k záveru, že na prejednanie predmetného návrhu žalobcu ako príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky je daná právomoc súdov konať o antidiskriminačnom spore v civilnom sporovom konaní podľa Civilného sporového poriadku. Neobstojí argumentácia žalovaného, že prejednávanie antidiskriminačných sporov príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky patrí do právomoci správnych orgánov, resp. správneho súdu, pretože; ako na to správne poukazuje i žalobca; v konaní o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia sa nemôže diskrimináciou dotknutá osoba domáhať nárokov vyplývajúcich priamo z § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že pokiaľ sa jedná o tvrdenie žalobcu, že konaním ministra pri vydávaní personálneho rozkazu došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania, je založená právomoc všeobecných súdov.

15. Z hľadiska ochrany pred diskrimináciou neodkladným opatrením bolo na žalobcovi osvedčiť „na prvý pohľad“ prípad diskriminácie, teda, že s ním bolo zaobchádzané rozdielne pri vydávaní personálneho rozkazu žalovaným pre tvrdený diskriminačný dôvod - podanie oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti. Odvolací súd dospel na základe tvrdení strán a predložených listinných dôkazov k záveru, že nemožno dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu, teda k vydaniu personálneho rozkazu z dôvodu vykonania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom. Pokiaľ ide o priamu súvislosť medzi vydaním personálneho rozkazu a tvrdeným dôvodom diskriminácie, považoval odvolací súd za relevantné, že žalovaný poskytol objektívne zdôvodnenie namietaného konania, keď poukázal na to, že právnym základom vydania personálneho rozkazu bol § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného

zboru Slovenskej republiky, ktorý mu ukladá povinnosť dočasne pozbaviť policajta výkonu služby, ak by jeho ponechanie vo výkone štátnej služby ohrozovalo dôležitý záujem štátnej služby alebo priebeh objasňovania jeho konania a je dôvodne podozrivý, že spáchal trestný čin alebo porušil služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom. Žalovaný náležite osvedčil, že práve uvedené zákonné dôvody boli podkladom pre vydanie personálneho rozkazu. Odvolací súd sa v tomto smere stotožnil s argumentáciou žalovaného, že postup podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky voči žalobcovi, nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu podľa zákona o ochrane oznamovateľov. Obligatórna povinnosť žalovaného postupovať podľa §46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. bola naviazaná na vznesenie obvinenia voči žalobcovi, čo spochybňuje súvis vydania personálneho rozkazu s kvalifikovaným oznámením zo strany žalobcu. Podkladom pre personálny rozkaz bola existencia vykonateľného uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi, ktorá skutočnosť je nezávislá od vôle žalovaného.

16. V danom prípade tak podľa odvolacieho súdu nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené vydanie personálneho rozkazu žalovaným z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom. Ako na to poukazuje žalovaný, účelom ochrany podľa zákona o ochrane oznamovateľov je ochrana zamestnanca ako oznamovateľa protispoločenskej činnosti voči zamestnávateľovi, ku ktorému je zamestnanec vo vzťahu podriadenosti. Na základe žalovaným tvrdenej skutočnosti, že oznámenie žalobcu nesmerovalo priamo proti žalovanému, resp. nadriadenému žalobcu, nemožno považovať za dostatočne presvedčivé tvrdenie žalobcu o úmysle žalovaného priamo diskriminovať žalobcu z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti.

17. Žalobca bol tiež povinný identifikovať skupinu, s ktorou sa zaobchádzalo rozdielne a musel osvedčiť porovnateľnosť svojej situácie so situáciou danej skupiny. Je totiž potrebné, aby existovali dve skupiny v porovnateľnej situácii, s ktorými je zaobchádzané rozdielne. Žalobca na opodstatnenosť svojich tvrdení o diskriminačnom konaní neuviedol, že by sa s ním z dôvodu podania oznámenia zaobchádzalo horšie ako s niekým iným, kto tento dôvod nemá, a je v rovnakej či porovnateľnej situácii. Žalobca neoznačil iné osoby v porovnateľnej situácii, s ktorými by bolo zaobchádzané odlišne, teda výhodnejšie. Naopak žalovaný poukázal na to, že k rovnakému postupu - dočasnému pozastaveniu výkonu štátnej služby, došlo aj u iných príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky dôvodne podozrivých zo spáchania trestnej činnosti.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel odvolací súd k záveru, že pokiaľ sa žalobca domáhal ochrany podľa antidiskriminačného zákona, neosvedčil dôvodnosť nároku, ktorému požaduje navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť súdnu ochranu.

19. Žalobca sa ako chránený oznamovateľ dovoľával tiež ochrany podľa zákona o ochrane oznamovateľov z dôvodu, že pracovnoprávny úkon; teda vydanie rozhodnutia (personálneho rozkazu) v služobnom pomere; bol uskutočnený žalovaným bez predchádzajúceho súhlasu Úradu, a preto je neplatný.

20. V prípade právneho úkonu zamestnávateľa v pracovnoprávnom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi bez predchádzajúceho súhlasu Úradu zákon o ochrane oznamovateľov stanovuje sankciu neplatnosti v § 7 ods. 8 v spojení s § 17 Zákonníka práce a túto neplatnosť si súd v civilnom sporovom konaní môže sám posúdiť ako predbežnú otázku.

21. V prípade vydania rozhodnutia v služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky je otázna i neplatnosť podľa § 7 ods. 8 spojená s § 250 ods. 2 zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky. Preto pokiaľ ide o vydanie personálneho rozkazu odvolací súd uviedol, že sa zaoberal tým, či si môže v civilnom sporovom konaní ako predbežnú (§ 194 ods. 1 CSP) vyriešiť otázku zákonnosti rozhodnutia vydaného ministrom voči príslušníkovi Policajného zboru Slovenskej republiky podľa zákona č. 73/1998 Z. z. v správnom konaní. Vzhľadom na to, že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, je svojou povahou inštitútom verejného práva, dostávajú sa tu do kolízie prostriedky ochrany podľa Civilného sporového poriadku s

prostriedkami ochrany podľa správneho práva, resp. Správneho súdneho poriadku.

22. Kolízia týchto noriem je daná tým, že v prípade podania rozkladu, príp. správnej žaloby, bude potrebné posudzovať zákonnosť personálneho rozkazu nielen z hľadiska splnenia predpokladov podľa § 46 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. (lex generalis), ale i z hľadiska získania predchádzajúceho súhlasu Úradu na vydanie rozhodnutia podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov (lex specialis). V danom prípade bolo preto potrebné vyriešiť otázku, či sudy môžu posudzovať v civilnom sporovom konaní ako jednu z podmienok zákonnosti personálneho rozkazu udelenie predchádzajúceho súhlasu Úradu na vydanie personálneho rozkazu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, keď túto zákonnú podmienku súčasne zisťuje v rámci komplexného posúdenia zákonnosti rozhodnutia aj správny orgán, resp. správny súd. Žalobca totiž; ako na to poukazuje žalovaný; v podanom rozklade uplatňuje totožnú skutkovú a právnu argumentáciu, keďže sa neuspokojil s tým, že správne rozhodnutie bolo vydané bez predchádzajúceho súhlasu Úradu a je podľa jeho presvedčenia neplatné.

23. Vzhľadom na to, že zo záverov ustálenej judikatúry [napr. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/240/1998 (R 123/1999) a sp. zn. 7Cdo/59/2011]; na ktorú poukázal i súd prvej inštancie; vyplýva, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci, vec prejednávajúci senát odvolacieho súdu v predmetnej veci zastával názor, že prednosť majú právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku. Nemožno totiž neodkladným opatrením odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah. Žalovaný dôvodne argumentuje, že v prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v Civilnom sporovom konaní by bola právomoc správneho súdu negovaná a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by nevyvolalo žiadne právne ani faktické účinky pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by potom de facto znamenalo podriadenie sa správneho súdu civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby. Odvolací súd sa stotožnil so žalovaným, že takýto právny stav by bol nežiaduci a umožňoval by neodkladným opatrením obchádzanie preskúmavania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva. Uprednostnením jedného z prostriedkov ochrany bude zabezpečený aj princíp právnej istoty, podľa ktorého nie je žiadúce, aby popri sebe existovali na určitú právne relevantnú otázku rôzne rozhodnutia pri aplikovaní rovnakej právnej normy.

24. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že ide o konkurenciu dvoch právnych prostriedkov ochrany, pričom uprednostniť je potrebné prostriedky právnej ochrany podľa správneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa Civilného sporového poriadku. So zreteľom na uvedené považoval odvolací súd za správny záver súdu prvej inštancie, že súd v civilnom sporovom konaní posúdením zákonnosti rozhodnutia žalovaného vydaného v správnom konaní by neprípustne zasiahol do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty.

25. Právny záver v prejednávanej veci je podľa odvolacieho súdu plne konformný i so závermi vyplývajúcimi z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2023 sp. zn. 6CdoPr/2/2023. Návrh na neodkladné opatrenie bol v uvedenej veci odvodený z verejnoprávneho charakteru služobného pomeru profesionálneho vojaka, ktorý spadá do oblasti správneho súdnictva. Na strane druhej, Správny súdny poriadok inštitút neodkladného opatrenia nepozná. Takýto inštitút je upravený len v Civilnom sporovom poriadku (aj v Civilnom mimosporovom poriadku). Z uvedených záverov potom vyplýva, že odvolací súd správne rozhodol v súlade so zákonom, keď potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie, pretože podmienky na rozhodovanie o neodkladnom opatrení splnené boli (procesne), sudy tu postupovali podľa CSP, avšak úspešnosť návrhu žalobcu nebolo možné priznať a vydať neodkladné opatrenie, pretože základ tvorili nároky z verejného práva, ktorým procesnú ochranu zabezpečuje správne súdnictvo inštitútmi, ktoré upravuje a nie civilné súdnictvo a CSP.

26. Právnomu záveru, že zákonnosť personálneho rozkazu nie je možné riešiť v civilnom sporovom konaní, pretože by išlo o neprípustný zásah do výkonu právomoci orgánov výkonnej moci, svedčia aj závery vyplývajúce z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2020 sp. zn. II. ÚS

145/2019, v ktorom sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k súdnemu prieskumu správneho aktu v konaní o náhradu škody tak, že z dôvodu oddelenosti súdnej a výkonnej moci vyjadrenej v rozdielnych právomociach orgánov oboch sústav verejnej moci nie je okresný súd rozhodujúci o náhrade škody oprávnený ani ako prejudiciálnu otázku skúmať zákonnosť právoplatného administratívneho rozhodnutia, a o to menej preskúmať jeho vecnú správnosť, t. j., či boli splnené hmotnoprávne podmienky podľa osobitných predpisov pre vydanie administratívneho aktu. Konštatoval, že otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno riešiť ako predbežnú otázku bez toho, aby toto rozhodnutie pre nezákonnosť bolo predtým zrušené príslušným orgánom. Túto právomoc má spomedzi orgánov súdnej moci len a výlučne správny súd na základe správnej žaloby za presne špecifikovaných zákonných podmienok.

27. Z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 7. februára 2018 sp. zn. I. ÚS 53/2018 vyplýva, že odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní a oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. V nadväznosti na uvedené potom možno v preskúmvanej veci zhodne so súdom prvej inštancie konštatovať, že v prípade žalobcu ako príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky v služobnom pomere u žalovaného možno v intenciách Smernice považovať odkladný účinok správnej žaloby za účinný a efektívny prostriedok jeho ochrany ako chráneného oznamovateľa pred odvetnými opatreniami zamestnávateľa. Uvedený záver je plne opodstatnený i tým, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere. Služobný pomer podľa zákona č. 73/1998 Z. z. má verejnoprávny charakter, je založený na prísnej subordinácii (služobnej podriadenosti). Policajný zbor preto; za účelom plnenia úloh vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti a boja proti zločinnosti; funguje na požiadavke striktného dodržiavania služobných povinností policajtmí ukladaných im prostredníctvom jednostranných autoritatívnych administratívnoprávnych aktov. Neobstojí tak námietka žalobcu, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces odmietnutím spravodlivosti (*denegatio iustitae*).

28. Napokon odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. januára 2020 sp. zn. IV. ÚS 13/2020, ktorým bola subsidiarita nariadenia neodkladných opatrení podľa § 324 ods. 3 CSP výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu; rozšírená aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. I v intenciách uvedených záverov možno konštatovať, že právne prostriedky ochrany podľa Správneho súdneho poriadku; vrátane odkladného účinku; ktoré dostatočne účinne zabezpečujú ochranu žalobcu pred porušovaním jeho práv chráneného oznamovateľa podľa zákona o ochrane oznamovateľov, majú prednosť pred ochranou neodkladným opatrením.

29. Poskytnutie súdnej ochrany nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia tak podľa odvolacieho súdu nespadá pod oblasť právnych vzťahov, ktorým je možné poskytnúť ochranu neodkladným opatrením. S ohľadom na špecifický charakter služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky by nariadenie neodkladného opatrenia predstavovalo neprípustný zásah, bolo by popretím osobitného verejnoprávneho charakteru služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky, v rámci ktorého má minister vnútra zverené oprávnenie na vydanie personálneho rozkazu policajtom, ktorým sa realizuje a zabezpečuje plnenie úloh Policajného zboru Slovenskej republiky.

30. Po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností na základe obsahu spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že žalobca neosvedčil v danom štádiu konania základné predpoklady opodstatňujúce nariadením predbežného opatrenia obmedziť výkon práv žalovaného vyplývajúcich mu vo vzťahu k žalobcovi zo služobného pomeru, a preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým návrh žalobcu ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, ako vecne správne, potvrdil.

(ust. § 387 ods. 1 CSP).

Dovolanie žalobcu

31. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP. Dovolateľ namietal, že odvolací súd na základe arbitrárnych, zmätočných a nepreskúmateľných dôvodov odoprel žalobcovi prístup k súdnej ochrane, na ktorú má ako chránený oznamovateľ závažnej protispoločenskej činnosti právo. Závery odvolacieho súdu sú nesprávne, a to predovšetkým preto, že úplne ignorujú § 2a ods. 1 a 3 zákona o štátnej službe policajtov a § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona s bodom 96. Preambuly a čl. 21 ods. 6 Smernice. Odvolací súd sa nijakým spôsobom v napadnutom uznesení nevysporiadal s tým, akú právnu ochranu má žalobca k dispozícii podľa týchto ustanovení, ak nie práve takú, akej sa v tomto konaní domáhal. Aj príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky majú zákonom garantovaný nárok na súdnu ochranu pred porušovaním zásady rovnakého zaobchádzania v služobnom pomere, pričom kompetentným orgánom na poskytnutie tejto súdnej ochrany je výlučne civilný súd v rámci civilného sporového konania. Žiadny iný súd (a osobitne správny súd) totiž nemá právomoc a ani kompetenciu poskytnúť žalobcovi právnu ochranu vyplývajúcu z § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 a § 11 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona a bodu 96. Preambuly a čl. 21 ods. 6 Smernice.

32. Žalobca arbitrárnosť, zmätočnosť a ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v spojení s prvostupňovým uznesením vidí predovšetkým (ale nielen) v nasledovnom:

(i) Napriek ustáleniu svojej právomoci sa odvolací súd vôbec nezaoberal osvedčenými skutkovými okolnosťami z návrhu a neposúdil žalobcom namietanú diskrimináciu zo strany žalovaného spočívajúcu v nezákonnom pozbavení práva žalobcu na ochranu pred odvetnými opatreniami žalovaného v podobe predchádzajúce súhlasu Úradu.

(ii) Odvolací súd sa vôbec nezaoberal právnym posúdením diskriminácie, ktoré uviedol žalobca v doplnení odvolania z 11. decembra 2023 (ďalej len „doplnenie odvolania“), pričom túto argumentáciu odmietol bez akéhokoľvek vysvetlenia a zdôvodnenia len s tým, že neudelenie súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov má za následok len neplatnosť pracovnoprávného úkonu podľa § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov a nie porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.

(iii) Odvolací súd sa vôbec nezaoberal osvedčenými skutkovými okolnosťami, ktoré preukazujú, že pozbavenie žalobcu výkonu štátnej služby bolo urobené v časovej a vecnej súvislosti s podaním oznámenia o závažnej protispoločenskej činnosti (t. j. diskriminácia v druhom rade).

(iv) Odvolací súd na jednej strane ignoroval žalobcom osvedčené skutkové okolnosti preukazujúce porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, no na druhej strane absolútne nekriticky prebral neosvedčené tvrdenie žalovaného o tom, že pozbavil výkonu štátnej služby aj iných policajtov, ktorí sú trestne stíhaní. Toto tvrdenie žalovaného pritom jednoznačne preukazuje diskriminačné zaobchádzanie žalovaného voči žalobcovi, keďže žalovaný bez ohľadu na špecifické postavenie žalobcu ako chráneného oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti s ním zaobchádzal úplne rovnako, ako s inými policajtmi, ktorí takúto špeciálnu právnu ochranu a postavenie nemajú, a teda sú v úplne odlišnom postavení ako žalobca. Odvolací súd teda odôvodňoval dodržanie zásady rovnakého zaobchádzania tvrdením žalovaného, ktoré preukazuje presný opak, a to diskrimináciu žalobcu.

(v) Odvolací súd zásadne arbitrárne interpretoval a aplikoval zásadu rovnakého zaobchádzania v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a ESLP.

(vi) Odvolací súd absolútne arbitrárne (resp. až contra legem) interpretoval a aplikoval § 46 ods. 1 zákona o štátnej službe policajtov z čoho vyvodil zmätočný a svojvoľný záver o obligatórnej povinnosti žalovaného pozbaviť žalobcu výkonu štátnej služby, a to bez akéhokoľvek vysporiadania sa s absentujúcou zákonnou podmienkou ohrozenia dôležitého záujmu štátnej služby alebo priebehu objasňovania jeho konania.

(vii) Odvolací súd absolútne svojvoľne a neudržateľne posúdil zákonnú ochranu oznamovateľov a príčinnú súvislosť medzi oznámením a odvetným opatrením zamestnávateľa, a to až do takej miery, že en bloc zbavil právnej ochrany oznamovateľov, ktorí podávajú oznámenie alebo kvalifikované oznámenie o protispoločenskej činnosti, o ktorom sa dozvedeli v súvislosti s pracovnoprávnym vzťahom, ktoré smeruje voči komukoľvek inému u zamestnávateľa (kolegom, pracovníkom iného oddelenia, nepriamym

nadriadenými priateľom či rodinným príslušníkom nadriadeného).

(viii) Odvolací súd svojvoľne odmietol posúdiť konanie žalovaného, ktorým nezákonne pozbavil žalobcu jeho práva na predbežnú ochranu oznamovateľa závažnej protispoločenskej činnosti z hľadiska diskriminácie, pričom ústavne neudržateľne aplikoval na túto situáciu § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov. Žalobca sa síce na toto ustanovenie v návrhu pôvodne odvolával, no následne vzhľadom na viaceré rozhodnutia prvostupňového súdu sa stotožnil s právnym posúdením, že záver o „neplatnosti“ personálneho rozkazu, ako rozhodnutia v pracovnoprávnom vzťahu, nemá oporu v zákone o ochrane oznamovateľov.

(ix) Odvolací súd však napriek konštatovaniu, že personálny rozkaz môže byť neplatný, odmietol poskytnúť žalobcovi predbežnú ochranu, s odvolaním sa na to, že by tým neprípustne zasiahol do právomoci žalovaného a správneho súdu. Výsledkom tohto postupu odvolacieho súdu je stav, keď je žalobca ako chránený oznamovateľ závažnej protispoločenskej činnosti vylúčený zo súdnej ochrany vo forme neodkladného opatrenia iba z dôvodu, že je príslušníkom Policajného zboru Slovenskej republiky, a že namietaný pracovnoprávny úkon voči nemu mal formu individuálneho správneho aktu (personálneho rozkazu).

(x) Odvolací súd zároveň vôbec neposúdil, či je odkladný účinok správnej žaloby účinným a efektívnym prostriedkom ochrany pred odvetnými opatreniami zamestnávateľov voči zamestnancom na účely bodu 96. Preambuly a čl. 21 ods. 6 Smernice. Odvolací súd sa nevysporiadal ani s ustanovením § 12 ods. 6 zákona o ochrane oznamovateľov, na ktoré sa odvolával žalobca v doplnení odvolania, z ktorého explicitne vyplýva, že inštitút neodkladného opatrenia je práve tým inštitútom, ktorý zákon o ochrane oznamovateľov priamo predpokladá na účely účinnej a efektívnej právnej ochrany pred odvetnými opatreniami zamestnávateľov. Vo vzťahu k subsidiarite neodkladného opatrenia, odvolací súd arbitrárne aplikoval závery z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 13/2020 tým, že en bloc konštatoval subsidiaritu neodkladného opatrenia bez akéhokoľvek posúdenia individuálneho prípadu žalobcu.

33. Dovolateľ ďalej poukázal na iné rozhodnutie totožného odvolacieho senátu vo veci vedenej na odvolacom súde pod sp. zn. 8CoPr/14/2023 (aktuálne už rozhodnutej v dovolacom konaní z 29. januára 2025 pod sp. zn. 3CdoPr/5/2024). Ten istý odvolací senát, v ten istý deň v predmetnej veci žalobcu (skutkovo a právne identickej) uznal, že má právomoc vo veciach ochrany pred diskrimináciou príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky, pričom neuviedol nič vo vzťahu k nedostatku kompetencií.

34. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, teda porušuje právo žalobcu na súdnu ochranu v podobe odmietnutia spravodlivosti (*denegatio iustitiae*).

35. Podľa dovolateľa je zrejmé, že k diskriminácii, ktorú žalobca prioritne namietal v návrhu a svojich ďalších podaniach, sa odvolací súd vyjadril len v bode 9. napadnutého uznesenia. Predmetné tvrdenie odvolacieho súdu považuje dovolateľ za arbitrárne, neprípustné a ústavne neudržateľné z nasledovných dôvodov:

(i) Odvolací súd žiadnym spôsobom nevysvetlil a neodôvodnil svoj záver, že porušenie § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov, ktorým žalovaný odňal subjektívne právo žalobcu na predchádzajúci súhlas Úradu s pozbavením výkonu štátnej služby, nemôže predstavovať porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.

(ii) Toto tvrdenie je podľa dovolateľa nepravdivé a arbitrárne, pričom popiera podstatu zásady zákazu diskriminácie, keďže, konanie, ktorým žalovaný zasiahol a odňal subjektívne právo žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov porušuje zásadu rovnakého zaobchádzania.

(iii) Odvolací súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal, ani nijakým spôsobom nezareagoval na podstatný argument žalobcu - právne posúdenie diskriminačného konania žalovaného, ktoré žalobca uviedol v doplnení odvolania.

36. Argument odvolacieho súdu, že neudelenie súhlasu Úradu podľa § 7 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov môže mať za následok jedine neplatnosť právneho úkonu podľa § 7 ods. 8 zákona o ochrane oznamovateľov nemá oporu v zákone, nakoľko toto ustanovenie nepostihuje neplatnosťou

všetky pracovnoprávne úkony (vrátane rozhodnutí v pracovnoprávnom vzťahu), ale len právne úkony, ako je zrejmé zo znenia tohto ustanovenia.

37. Dovolateľ poukázal ďalej na bod 19. napadnutého uznesenia, v ktorom odvolací súd odôvodnil svoj záver o nezistení diskriminácie tým, že poukazuje na skutočnosť, že „k rovnakému postupu - dočasnému pozastaveniu výkonu štátnej služby, došlo aj u iných príslušníkov policajného zboru dôvodne podozrivých zo spáchania trestnej činnosti.“ Záver, že nedošlo k diskriminácii žalobcu, pretože aj iní obvinení príslušníci Policajného zboru Slovenskej republiky boli pozbavení výkonu štátnej služby, považuje dovolateľ za absolútne svojvoľný, vychádzajúci z nepochopenia podstaty a princípov aplikácie zásady rovnakého zaobchádzania. Iní obvinení policajti pozbavení výkonu štátnej služby totiž nie sú v špecifickom postavení oznamovateľov závažnej protispoločenskej činnosti, a preto je vylúčené, aby odvolací súd odôvodňoval dodržanie zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného tým, že so žalobcom v špecifickom postavení chráneného oznamovateľa, z ktorého mu vyplývajú konkrétne subjektívne práva, zaobchádzal úplne rovnako ako s inou skupinou policajtov, ktorí toto špecifické postavenie a z neho vyplývajúce práva vôbec nemajú. Táto argumentácia odvolacieho súdu je absolútne zmätočná, nakoľko odvolací súd porovnáva dve kategórie osôb, ktoré sú v zásadne rozdielnom postavení. Predmetná argumentácia odvolacieho súdu, ktorú nekriticky bez predloženia akéhokoľvek dôkazu prevzal od žalovaného, dokonca preukazuje presný opak, že žalovaný zaobchádzal so žalobcom v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania.

38. Východiskom pre uplatňovanie zákazu diskriminácie podľa rozhodnutí ESĽP je požiadavka, aby sa v rovnakých situáciách zaobchádzalo rovnako a v nerovnakých situáciách sa zaobchádzalo nerovnako (napr. rozsudky vo veciach Taddeucci a McCa/l proti Taliansku, sťažnosť č. 51362/09; Vállianatos a ďalší proti Grécku, sťažnosť č. 29381/09 a 32684/09; X. a ďalší proti Rakúsku, sťažnosť č. 19010/07; Schalk a Kopf proti Rakúsku, sťažnosť č. 30141/04). Z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie vyplýva povinnosť nediskriminovať v zamestnaní. Zásada rovnakého zaobchádzania teda vyžaduje, aby sa porovnateľné situácie neposudzovali rozdielne a rozdielne situácie neposudzovali rovnako, ak takéto posudzovanie nie je objektívne odôvodnené.

39. Podľa dovolateľa žalovaný v konaní nijako neosvedčil, že rovnako postupoval aj voči iným chráneným oznamovateľom protispoločenskej činnosti (s výnimkou tých, ktorí boli dočasne pozbavení štátnej služby spoločne so žalobcom s poukazom na trestné stíhanie za ten istý skutok, a ktorí sa rovnako domáhajú neodkladnej súdnej ochrany pred diskrimináciou v samostatných konaniach). V skupine policajtov, ktorých žalovaný podľa vlastných tvrdení dočasne pozbavil výkonu štátnej služby z dôvodu trestného stíhania rovnako ako žalobcu, nebola žiadna osoba so statusom chráneného oznamovateľa, a preto v týchto prípadoch (na rozdiel od žalobcu) mohol žalovaný voči nim postupovať bez predchádzajúceho súhlasu Úradu.

40. Dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vydá nasledovné uznesenie: „Dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/14/2023 (zrejme správne malo byť 8CoPr/15/2023 - poznámka dovolacieho súdu) z 25. januára 2024 mení takto: I. Súd nariaďuje nasledovné neodkladné opatrenie: Žalovaný je povinný zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 433 z 27. 10. 2023 (zrejme správne malo byť č. 430 - poznámka dovolacieho súdu) voči žalobcovi. II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.“. Pokiaľ by sa dovolací súd s uvedeným návrhom postupu nestotožnil, navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

41. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu z 29. apríla 2024 uviedol, že žalobca nemá právo na prístup k súdnej ochrane vo forme neodkladného opatrenia, a to ani v prípade namietaného diskriminačného zaobchádzania, pretože civilný súd nemá právomoc rozhodovať v tejto veci. Žalovaný tvrdí, že žalobca má právo na súdnu ochranu jedine podaním riadneho opravného prostriedku (rozkladu) proti personálnemu rozkazu podľa zákona o štátnej službe policajtov a následne podaním správnej žaloby podľa Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), v rámci ktorej môže navrhnúť aj priznanie

odkladného účinku správnej žaloby. Žalovaný tiež tvrdí, že so žalobcom nezaobchádzal diskriminačne, nakoľko si nemusel pýtať súhlas na pozbavenie žalobcu výkonu štátnej služby od Úradu a žalovaný pozbavil výkonu štátnej služby aj iných policajtov obvinených z trestných činov.

42. K právnym argumentom uvedeným v dovolaní žalovaný ďalej uviedol, že sa nestotožňuje s právnou argumentáciou žalobcu a považuje napadnuté uznesenia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu za správne a plne sa s nimi stotožňuje. Žalovaný konštatuje, že prvoinštančný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Poukázal na to, že žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložená povinnosť zdržať sa uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky z 27. októbra 2023 č. 430 voči žalobcovi. Základným predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je existencia potreby bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavy, že vykonanie exekúcie súdneho rozhodnutia bude ohrozené, pokiaľ nemožno tento účel dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa tak vyžaduje hodnoverné osvedčenie aspoň základných skutočností potrebných pre záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako i dostatočné opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nevyhnutnosť potreby neodkladnej úpravy pomerov medzi stranami alebo obavu z ohrozenia exekúcie.

43. Žalovaný poukázal na dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých sa stotožnil s jeho argumentáciou o tom, že postup podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky voči žalobcovi nemá žiadnu príčinnú súvislosť s oznámením žalobcu podľa zákona o ochrane oznamovateľov. Obligatórna povinnosť žalovaného postupovať podľa § 46 ods. 1 písm. b) zákona č. 73/1998 Z. z. bola naviazaná na vznesenie obvinenia voči žalobcovi, čo spochybňuje súvis vydania personálneho rozkazu s kvalifikovaným oznámením zo strany žalobcu. Podkladom pre personálne opatrenie bola existencia vykonateľného uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi, ktorá skutočnosť je nezávislá od vôle žalovaného.

44. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že posudzovaním vyššie uvedenej právnej otázky by sa žalobca fakticky domohol revízie skutkových zistení súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a nimi vykonaného dokazovania. Je zrejmé, že v uvedenom prípade sa nejedná o nesprávne právne posúdenie veci, nakoľko k právnemu posúdeniu pre neunesenie dôkazného bremena ani nedošlo. Záverom a v nadväznosti na vyššie doposiaľ uvedené skutočnosti sa žalovaný v plnom rozsahu stotožnil s napadnutým uznesením a navrhol dovolaciemu súdu dovolanie v zmysle § 448 CSP ako nedôvodné zamietnuť.

Rozhodnutie o dovolaní

45. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie odmietne. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

46. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci bol podaný samostatne a súdy o ňom rozhodli ako o samostatnom predmete konania, bez následne prebiehajúceho konania vo veci samej. O nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. g) a h) CSP, môže súd rozhodnúť ako o samostatnom predmete konania bez toho, aby na toto rozhodnutie nadväzovalo ešte konanie a rozhodovanie vo veci samej, tak ako tomu bolo aj v prejednávanej veci. Preto je v danom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodnutím, aké ma na mysli ust. § 420 CSP.

47. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

48. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a v spojitosti s tým označiť v dovolaní náležitým spôsobom tiež dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

49. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

50. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti jeho strán, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia a na jeho riadne odôvodnenie, zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

51. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

52. Inštitút neodkladného opatrenia upravuje CSP v § 324 a nasl. ako tzv. osobitný procesný postup, ktorému zodpovedá zjednodušený a zrýchlený postup pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Cieľom inštitútu neodkladného opatrenia je poskytnúť rýchlu ochranu porušeným alebo ohrozeným právam subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie, prípadne eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Za týmto účelom zákonodarcia zakotvil zjednodušený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhoduje v lehote 30 dní bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Táto krátka zákonná lehota neumožňuje, aby súd vykonal dokazovanie a nariadil pojednávanie. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. CSP súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené (k tomu sa obdobne vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. augusta 2020 sp. zn. III. ÚS 294/2020).

53. Dovolací súd považuje za podstatné hneď v úvode uviesť, že z obsahu podaného dovolania nepochybne vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že základom žalobcom podaného dovolania je jeho nesúhlas s právnym posúdením veci zo strany odvolacieho súdu. Jeho rozsiahla dovolacia argumentácia, cez prizmu ním prezentovaného právneho stavu, smerovala proti právnym záverom odvolacieho súdu, s ktorými vyslovil nesúhlas. Bol názoru, že vo veci malo byť nariadené neodkladné opatrenia v zmysle jeho návrhu. V tejto súvislosti dovolací súd konštatuje, že právne aspekty posudzovania danej veci zo strany odvolacieho súdu, (ktorého rozhodnutie bolo predmetom dovolacieho prieskumu v limitovanom rozsahu ustanovenia § 420 písm. f) CSP) neboli zásadného významu pri skúmaní opodstatnenosti žalobcom namietanej zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, lebo podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu nesprávne právne posúdenie veci v zásade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia; prípadné právne posúdenie veci dovolateľom

formálne podriadené pod § 420 písm. f) CSP síce môže dovolací súd vecne preskúmať, avšak iba v rozsahu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP, ktoré však v okolnostiach danej veci bolo ex lege vylúčené [§ 357 písm. d) a e) v spojení s § 421 ods. 2 CSP] a prípadné právne posúdenie veci sa síce môže premietnuť (aj) do porušenia práva na spravodlivý proces, ak právne závery súdu boli celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, čo však v danej veci nebolo zistené.

54. Dovolateľ namietal nedostatočné odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, preto dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

55. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne, napr. v uznesení z 27. januára 2022 sp. zn. III. ÚS 44/2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávanych prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/2003). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/2008, IV. ÚS 150/2003, I. ÚS 301/2006).

56. K námietkam dovolateľa týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/2005, II. ÚS 76/2007, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

57. Z obsahu dovolania vyplýva, že žalobca namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia.

58. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

Prvoinštančný a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (sp. zn. IV. ÚS 372/2008, IV. ÚS 350/2009). Podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením uznesenia súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho aj okresného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru. Dovoláním napádané rozhodnutie primerane dostatočným spôsobom (vzhľadom k osobitostiam konania o nariadení neodkladného opatrenia) uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu v rámci odvolacieho konania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. Dovolací súd konštatuje, že argumentácia odvolacieho súdu zodpovedá príslušným ustanoveniam CSP týkajúcim sa predpokladov vydania neodkladného opatrenia pre potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami (§ 325 ods. 1 CSP). Odvolací súd v rozsahu svojich nosných dôvodov uviedol, že v posudzovanej veci nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným obsahom, a to uložením povinnosti protistrane, aby sa zdržala uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu, nakoľko takýmto neodkladným opatrením nie je možné brániť vo výkone právomoci inému orgánu a rovnako uviedol, že nebolo pre účely neodkladného opatrenia dostatočne presvedčivo osvedčené vydanie personálneho rozkazu žalovaným z dôvodu podania oznámenia o protispoločenskej činnosti žalobcom, teda nebolo možné dostatočne spoľahlivo usúdiť, že zo strany žalovaného došlo k diskriminačnému konaniu, keďže personálny rozkaz bol vydaný z iného dôvodu uvedeného v § 46 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zákona č. 73/1998 Z. z. (žalobca je podľa obsahu dôvodov Personálneho rozkazu obvinený od 15. júna 2022 za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa). Odvolací súd tak odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania žalobcu, zhrnutie jeho podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo v danom prípade dospel k záveru, že neboli naplnené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, na zdôraznenie správnosti čoho uviedol aj ďalšie dôvody. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva rozpornosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami a myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v procese osvedčovania dôvodnosti návrhu žalobcu, ale tiež na právne závery, ktoré prijal (§ 220 ods. 2 CSP).

59. Čo sa týka námietky dovolateľa o odmietnutí právomoci na rozhodnutie o požadovanom neodkladnom opatrení a o odopretí prístupu k súdu, čím súd porušil jeho právo na spravodlivý proces, dovolací súd podotýka, že prvoinštančný súd a odvolací súd sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia riadne zaoberali z hľadiska jeho vecnej opodstatnenosti, pričom podotkli, že zamietnutie návrhu samé o sebe nemôže predstavovať zásah do práv žalobcu, keď súčasťou práva na prístup súdu ani práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo na vyhovenie podanému návrhu.

60. Odvolací súd v bode 16. uznesenia ďalej podotkol: „S poukazom na § 2a ods. 1, 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a § 11 ods. 3 antidiskriminačného zákona odvolací súd zhodne so žalobcom dospel k záveru, že na prejednanie predmetného návrhu žalobcu ako príslušníka Policajného zboru je daná právomoc súdov konať o antidiskriminačnom spore v civilnom sporovom konaní podľa Civilného sporového poriadku. Neobstojí argumentácia žalovaného, že prejednávanie antidiskriminačných sporov príslušníkov Policajného zboru SR patrí do právomoci správnych orgánov, resp. správneho súdu, pretože; ako na to správne poukazuje i žalobca; v konaní o preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia sa nemôže diskrimináciou dotknutá osoba domáhať nárokov vyplývajúcich priamo z § 9 ods. 2 antidiskriminačného zákona.“. Z vyššie uvedeného a aj z aktuálnej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. 3CdoPr/5/2024) je tak podľa názoru dovolacieho súdu zrejmé, že konanie o návrhu, ktorým sa

žalobca domáha právnej ochrany pred diskrimináciou podľa § 2a ods. 3 zákona o štátnej službe policajtov v spojení s § 9 ods. 2 a 3 antidiskriminačného zákona, patrí do právomoci civilných súdov podľa CSP.

61. V ďalšom dovolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8 decembra 2021 sp. zn. 1SKomp/6/2021, ktorej správnosť bola opakovane potvrdená aj ďalšími (neskoršími) rozhodnutiami, a to, napr. rozhodnutím z 27. júna 2023 sp. zn. 6CdoPr/2/2023, na ktoré správne poukázal i súd odvolací v bode 27. odôvodnenia uznesenia. Aktuálne v obdobnej veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 7CdoPr/8/2024 test ústavnosti vykonal aj ústavný súd v uznesení sp. zn. I. ÚS 220/2025, keď ústavnú sťažnosť odmietol. Dovolací súd zotrváva i v tejto veci na záveroch uvedených v rozhodnutí z 27. júna 2023 sp. zn. 6CdoPr/2/2023, ktorý akcentuje verejnoprávny charakter služobného pomeru profesionálneho vojaka, a ktorý je použiteľný aj na prejednávanú vec vo vzťahu k prvej časti žalobcom navrhovaného petitu. Do právomoci orgánu verejnej správy nemožno zasiahnuť neodkladným opatrením vydaným v civilnom súdnom konaní v štádiu neprávoplatne skončeného administratívneho konania. Súd v civilnom sporovom konaní rovnako nie je oprávnený preskúmať zákonnosť individuálnych správnych aktov vydaných aj žalovaným, ak sa týkajú úpravy práv a povinností policajtov vyplývajúcej, resp. súvisiacej s existenciou ich služobného pomeru v rámci Policajného zboru Slovenskej republiky.

62. Právnomu záveru, že zákonnosť personálneho rozkazu nie je možné riešiť v civilnom sporovom konaní, pretože by išlo o neprípustný zásah do výkonu právomoci orgánov výkonnej moci, svedčia aj závery vyplývajúce z nálezů ústavného súdu z 30. januára 2020 sp. zn. II. ÚS 145/2019, na ktoré poukázal správne aj odvolací súd v bode 28. odôvodnenia uznesenia. V uvedenom rozhodnutí sa ústavný súd vyjadril k súdnemu prieskumu správneho aktu v konaní o náhradu škody tak, že z dôvodu oddelenosti súdnej a výkonnej moci vyjadrenej v rozdielnych právomociach orgánov oboch sústav verejnej moci nie je okresný súd rozhodujúci o náhrade škody oprávnený ani ako prejudiciálnu otázku skúmať zákonnosť právoplatného administratívneho rozhodnutia, a o to menej preskúmať jeho vecnú správnosť, t. j., či boli splnené hmotnoprávne podmienky podľa osobitných predpisov pre vydanie administratívneho aktu. Konštatoval, že otázku nezákonnosti rozhodnutia nemožno riešiť ako predbežnú otázku bez toho, aby toto rozhodnutie pre nezákonnosť bolo predtým zrušené príslušným orgánom. Túto právomoc má spomedzi orgánov súdnej moci len a výlučne správny súd na základe správnej žaloby za presne špecifikovaných zákonných podmienok.

63. Z nálezů ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 53/2018 zo 7. februára 2018, na ktorý poukázal odvolací súd v bode 29. odôvodnenia uznesenia vyplýva, že „odkladný účinok správnej žaloby má predbežný, zabezpečovací a dočasný charakter a predstavuje určitý ekvivalent neodkladných a zabezpečovacích opatrení v civilnom sporovom konaní a neodkladných a iných opatrení v civilnom mimosporovom konaní a oproti týmto opatreniam podstatou odkladného účinku je „zmrazenie“ právnych následkov už existujúceho, resp. platného a právoplatného rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. V nadväznosti na uvedené potom možno v preskúmvanej veci zhodne so súdom prvej inštancie konštatovať, že v prípade žalobcu ako príslušníka Policajného zboru v služobnom pomere u žalovaného možno v intenciách Smernice považovať odkladný účinok správnej žaloby za účinný a efektívny prostriedok jeho ochrany ako chráneného oznamovateľa pred odvetnými opatreniami zamestnávateľa. Uvedený záver je plne opodstatnený i tým, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere. Služobný pomer podľa zákona č. 73/1998 Z. z. má verejnoprávny charakter, je založený na prísnej subordinácii (služobnej podriadenosti). Policajný zbor preto; za účelom plnenia úloh vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti a boja proti zločinnosti; funguje na požiadavke striktného dodržiavania služobných povinností policajtmi ukladaných im prostredníctvom jednostranných autoritatívnych administratívnoprávnych aktov. Neobstoí tak námietka žalobcu, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces odmietnutím spravodlivosti (denegatio iustitae).“.

64. Napokon dovolací súd poukazuje aj na bod 30. odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, v ktorom poukázal na uznesenie ústavného súdu z 22. januára 2020 sp. zn. IV. ÚS 13/2020, ktorým bola

subsidiarita nariadenia neodkladných opatrení podľa § 324 ods. 3 CSP výslovne upravená len vo vzťahu k zabezpečovaciemu opatreniu, rozšírená aj vo vzťahu k iným inštitútom, prostredníctvom ktorých môže byť dosiahnutá účinná súdna ochrana. Jej aplikácia sa primerane vzťahuje aj na tie právne inštitúty, prostredníctvom ktorých sú práva a oprávnené záujmy fyzickej, resp. právnickej osoby adekvátne a účinne chránené. I v intenciách uvedených záverov možno konštatovať, že právne prostriedky ochrany podľa Správneho súdneho poriadku; vrátane odkladného účinku; ktoré dostatočne účinne zabezpečujú ochranu žalobcu pred porušovaním jeho práv chráneného oznamovateľa podľa zákona o ochrane oznamovateľov, majú prednosť pred ochranou neodkladným opatrením.

65. Dovolací súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu, bod 25. rozhodnutia, v ktorom odvolací súd poukázal na závery z ustálenej judikatúry [napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/240/98 (R 123/1999) a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 7Cdo/59/2011], z ktorej vyplýva, že neodkladným opatrením nemožno brániť vo výkone právomocí inému orgánu verejnej moci. Odvolací súd v predmetnej veci dospel k záveru, že v tomto prípade treba uprednostniť právne prostriedky ochrany v správnom konaní, resp. v súdnom konaní podľa Správneho súdneho poriadku, pretože prostredníctvom neodkladného opatrenia nie je prípustné odnímať účinky rozhodnutiam alebo iným aktom vydaným pri výkone verejnej moci, prípadne meniť ich obsah. Žalovaný sa v tejto súvislosti dôvodne bráni argumentáciou, podľa ktorej by bola v prípade vydania požadovaného neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní právomoc správneho súdu negovaná a vydanie jeho rozhodnutia, ktorým by správnej žalobe nevyhovelo, by potom nemalo žiadne právne ani faktické účinky, pokiaľ by popri ňom existovalo rovnako právoplatné a vykonateľné vyhovujúce neodkladné opatrenie. Uprednostnenie účinkov neodkladného opatrenia by potom malo za následok podriadenie správneho orgánu (a neskôr i správneho súdu) civilnému súdu, hoci civilný súd nie je funkčne príslušným vo veci správnej žaloby ani v konaní o preskúmanie zákonnosti právoplatného administratívneho rozhodnutia a takýto nežiaduci právny stav by umožňoval obchádzanie preskúmania zákonnosti správneho aktu v rámci správneho súdnictva neodkladným opatrením. Navyše, iba uprednostnením jedného z možných prostriedkov ochrany bude dôsledne zabezpečené rešpektovanie princípu právnej istoty, ktorého súčasťou je i požiadavka, aby popri sebe neexistovali na určitú právne relevantnú otázku rôzne rozhodnutia pri aplikovaní rovnakej právnej normy.

66. Na základe uvedeného potom možno podľa dovolacieho súdu uzavrieť, že v danom prípade, je na mieste uprednostniť prostriedky právnej ochrany podľa administratívneho práva pred prostriedkami právnej ochrany podľa CSP, a preto by súd v civilnom sporovom konaní rozhodnutím o odklade výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky (v štádiu pred nadobudnutím právoplatnosti personálneho rozkazu) vydaného v správnom konaní, ktorého sa domáha žalobca, neprípustne zasiahol do právomoci správnych orgánov, čím by bol oslabený princíp právnej istoty. Na uvedený záver pritom nemá vplyv žalobcom zdôrazňovaná skutočnosť, že žalovaný prípadne môže následne zvrátiť účinky nariadeného neodkladného opatrenia vydaním nového personálneho rozkazu, návrhom na zrušenie neodkladného opatrenia či žalobou o navrátenie do pôvodného stavu. Ide totiž o hypotetickú úvahu o možnom avšak dosiaľ neuskutočnenom konaní žalovaného, ktorá je z hľadiska predmetu tohto konania, v ktorom je nevyhnutné posúdiť súčasný stav, bez právneho významu. Dovolací súd konštatuje, že i v rámci administratívneho konania existuje právna forma ochrany žalobcu či už podaním rozkladu v predmetnom konaní, návrhom na odklad vykonateľnosti personálneho rozkazu. V rámci správneho súdnictva existujú právne inštitúty ako žaloba proti nečinnosti (§ 242 a nasl. Správneho súdneho poriadku, ďalej len „SSP“) alebo žaloba proti inému zásahu orgánu verejnej správy (§ 252 a nasl. SSP), ktoré je možné uplatniť aj v neprávoplatne skončenom správnom konaní (na rozdiel od požadovaného návrhu v petite, výrok I.). V rozsahu možného prípustného dovolacieho konania [§ 420 písm. f) CSP] potom treba uzavrieť, že záver odvolacieho súdu v tejto časti uplatneného návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia v rozsahu petitu výrok I., je zákonným spôsobom odôvodnený.

67. V tejto veci, ale nie je možné nariadiť neodkladné opatrenie s navrhovaným petitom, a to uložením povinnosti žalovanému, aby sa zdržal uplatňovania a výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky z 27. októbra 2023 č. 430 voči žalobcovi, ako aj uloženia povinnosti poskytnúť žalobcovi časť pracovnej odmeny - pomernú časť služobného platu vo výške 4 902,00 eur mesačne v

hrubom a príspevku na bývanie vo výške 232,00 eur mesačne v hrubom za každý deň trvania výkonu personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky z 27. októbra 2023 č. 433 voči žalobcovi. Navyiac povinnosť zdržať sa uplatňovania a vykonateľnosti neprávoplatného personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky, teda prvostupňového správneho rozhodnutia vydaného v administratívnom konaní, nie je možné (nateraz) docieľiť v civilnom súdnom konaní, keďže proti prvostupňovému správne rozhodnutiu je prípustný rozklad, o ktorom bude rozhodovať druhostupňový správny orgán, a za tejto procesnej situácie, keď je vec v štádiu správneho (administratívneho) konania, je potom udržateľný záver, že vydaním neodkladného opatrenia v tejto veci by civilný súd bránil vo výkone právomoci inému (správne) orgánu. K druhému výroku žalobcom navrhovaného petitu na vydanie neodkladného opatrenia dovolací súd záverom konštatuje, že v ňom nie je vyšpecifikovaný/vyčíslený požadovaný nárok pomernej časti služobného platu v zmysle § 327 CSP, preto ide aj o návrh neurčitý a nezrozumiteľný.

68. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky závery odvolacieho súdu nemožno považovať za celkom zjavne nedôvodné, či arbitrárne, a to o to viac, že žalobcovi zamietnutím jeho návrhu v medziach CSP nebol odňatý prístup k súdu, keďže tento mu umožňujú ustanovenia Správneho súdneho poriadku v rámci súdneho prieskumu zákonnosti, a to vrátane prieskumu tzv. podkladového rozhodnutia. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je teda v odôvodnení primerane vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené v konaní, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu, navyše procesne limitovaným konaním o neodkladnom opatrení. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné, či arbitrárne).

69. Dovolací súd zdôrazňuje, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/1994, II. ÚS 3/1997, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok. Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou zmlátočnosti podľa § 420 písm. f) CSP.

70. K námietke dovolateľa, že odvolací súd nesprávne posúdil osvedčené skutkové okolnosti, z ktorých by vyplývalo diskriminačné zaobchádzanie žalovaného so žalobcom, dovolací súd uvádza, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Prieskum skutkových zistení zo strany dovolacieho súdu spočíva iba v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní, (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/2004), čím by mohlo dôjsť k vade zmlátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak tieto vady v súdnej veci nezistil. Navyše z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (napríklad rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/2004, I. ÚS 50/2004, II. ÚS 3/1997 a II. ÚS 251/2003).

71. Pokiaľ dovolateľ v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP v dovolaní namietal, že konajúce súdy nesprávne zistili a vyhodnotili skutkový stav, dôsledkom čoho je i nesprávne právne posúdenie celého sporu, dovolací súd pripomína, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá

procesnú vadu zmätočnosti (judikát R 24/2017).

72. Aj keď dovolateľ prípustnosť dovolania výslovne nevyvodzoval z § 421 ods. 1 CSP, dovolací súd pre úplnosť veci poznamenáva, že podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). Napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie podľa § 357 písm. d) CSP, (v zmysle ktorého odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia). Prípadné nesprávne právne posúdenie veci by preto nemohlo s poukazom na § 421 ods. 2 CSP založiť prípustnosť dovolania.

73. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP]. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

74. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

75. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.